

Mødet den 20. Februar 1936.

(For lukkede Døre).

Fraværende: Borgmesteren, Hans Madsen og I. C. Sørensen.

1. (J. Nr. 833—1936). Besættelse af Stillingen som Leder af **Sundhedskommissionens Laboratorium.**

Sundhedskommissionen indstiller at ansætte Overdyrlæge Oluf Koch, Silkeborg.

Stecher Christensen fandt det underligt, at Kommissionen sender en Indstilling med kun eet Navn paa, og Taleren vilde foreslaa, at man sender Sagen tilbage til Sundhedskommissionen og anmoder om en udvidet Indstilling.

Kai Blicher oplyste, at Sagen var meget nøje undersøgt i Sundhedskommissionen, og der var udvekslet Skrivelser med København og forskellige andre Steder for at finde den bedste. Hele Kommissionen var enig om kun at indstille Oluf Koch, og Taleren vilde anbefale at vælge ham.

Vald. Pedersen var forbavset over, at Konsul Blicher vilde anbefale en saadan Fremgangsmaade, for det stred mod enhver Praksis indenfor Stat og Kommune.

Stecher Christensen bemærkede, at selv om Sagen var nok saa nøje undersøgt, var det

en Fremgangsmaade, som ikke blev fulgt af Udvælgene, og det burde heller ikke ske her.

Sagen gik tilbage til Sundhedskommissionen.

2. (J. Nr. 836—1935). Indstilling fra Sygehusudvalget angaaende Licitationsstilbud paa forskellige Arbejder ved Administrationsbygning og Lægeboliger ved **Kommunehospitalet**.

Følgende Indstilling forelaa:

Murerarbejdet ved Administrationsbygningen:

R. Rasmussen & Sønner for 43335 Kr.

Tømrerarbejdet ved do.: Hustømrernes A/S for 1763 Kr.

Murerarbejdet ved Bygningen med Lægeboliger:

A. Mortensen for 63308 Kr.

Tømrerarbejdet ved do.: H. L. Nielsen & Søn for 1888 Kr.;

Smedearbejdet (Dørpartier og Rækværker) ved kirurgisk Afdelings Administrationsbygning og Lægebolig: H. P. Nielsen for 6474 Kr.

Smedearbejdet (Trappebalustre og Bækkenstativer) ved kirurgisk Afdeling: A. M. Nielsen Holst for 1994,50 Kr.

Blikkenslagerarbejdet ved do.: P. Hansen & Søn for 2317,50 Kr.

K. M o u s t e n anbefalede Indstillingen. Man havde overalt foreslaaet de laveste Tilbud undtagen for Tømrerarbejdets Vedkommende, hvor en Mand ved Navn Bjarne Sørensen var lidt billigere, men da han var ganske ukendt, havde man foreslaaet det næstlaveste Tilbud.

Indstillingen vedtoges.

3. (J. Nr. 827—1935). Licitationsstilbud paa Murerarbejdet ved en **Depotbygning** i Marselisborg Skov.

Indkvarteringsudvalget indstiller at overdrage Arbejdet til Murerm. Brdr. Knudsen for 5300 Kr.

P. B u s c h anbefalede Indstillingen. Der var ganske vist to Tilbud, som var lidt billigere, men hvad den første angik, vidste man knap, om han var Haandværker, og den anden var uorganiseret, hvorfor man foreslog at tage et kendt Aarhus-firma.

Indstillingen vedtoges.

4. (J. Nr. 826—1935). Indstilling angaaende Licitationsstilbud paa Tømrerarbejdet ved **Depotbygningen** i Marselisborg Skov.

Indkvarteringsudvalget indstiller at overdrage Arbejdet til Tømrermester A. Ladefoged for 3060 Kr.

Indstillingen vedtoges.

5. (J. Nr. 762—1935). Andragende fra Overlæge Zahlmann om **Afsked** fra 1. Februar 1936.

Fra Sygehusudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Medfølgende Ansøgning om Afsked fra Overlæge Zahlmann anbefales.

Det bemærkes, at Overlægen er ansat i Kommunens Tjeneste den $1/7$ 1899, samt at hans Pension vil være at beregne efter Pensionsregulativets § 24 i Henhold til Byraadets Beslutning af $22/10$ 1931, og at hans Pension i Henhold hertil formentlig vil udgøre 4000 Kr. aarlig.

Da der jo ikke kan ansættes nogen ny Overlæge til den 1. Februar, og da man iøvrigt gerne ser, at den af Udvalget foreslaaede Kommission afgiver Betænkning, forinden der tages Stilling til Opslag af Overlægestillingen, skal man foreslaa, at Overlæge Zahlmann opfordres til at fungere indtil videre, idet der fra 1. Februar betales ham en Løn, der sammen med Pensionen udgør hans nuværende Løn.«

Tiltraadt af Lønudvalget.

K. M o u s t e n anbefalede Indstillingen. Der havde været Tale om at nøjes med een Overlæge ved Hospitalet, hvilket oprindeligt var Planen, men det var ikke sikkert, det kunde gennemføres.

J. R. F a n g e r gjorde opmærksom paa, at man her brød et Princip, men det var maaske nødvendigt paa Grund af de særlige Forhold. Taleren vilde dog henstille, at det ikke bliver paa helt ubestemt Tid.

K. M o u s t e n svarede, at det var vanskeligt at sige noget om Tiden, men man haabede at være færdig til 1. Oktober.

V a l d. P e d e r s e n sluttede sig til Fangers Udtalelser.

K. M o u s t e n foreslog saa at tilføje »dog ikke udover 1. Oktober.«

Indstillingen vedtoges med den af Mousten foreslaaede Tilføjelse.

6. (J. Nr. 730—1935). Fastsættelse af Kæmner J. Chr. Jensens **Pension**.

Pensionen fastsattes til 5250 Kr.

7. (J. Nr. 749—1935). Ansøgning fra Overbetjent C. S. Thomsen om **Afsked** fra 1. Maj 1936.

Bevilgedes. Pensionen fastsattes til 3517,50 Kr.

8. (J. Nr. 783—1935). Ansøgning fra Politibetjent M. C. Thomsen om **Afsked** fra 1. Maj 1936.

Bevilgedes. Pensionen fastsattes til 3016,58 Kr.

9. (J. Nr. 293—1935). Indstilling fra Politimesteren om **Afskedigelse** af Politibetjent J. Sejer Jensen som tilskadekommen i Tjenesten.

Tiltraadtes. Pensionen fastsattes i Henhold til Pensionsreglementets § 9, Stk. 3, til 2800 Kr. aarlig.

10. (J. Nr. 831—1935). Andragende fra Enke efter Arbejdsmand ved Brolægningsvæsenet N. C. Jensen om **Pension**.

Pensionen fastsattes til 600 Kr. aarlig.

11. (J. Nr. 50⁶—1935). Indstilling fra Sporvejsudvalget om Oprettelse af to Stillinger som **Trafikmester**.

Følgende Indstilling forelaa:

»Udvalget for Aarhus Sporveje tillader sig herved at indstille, at Benævnelsen Overvognstyrer ændres til »Trafikmester«, og at der ansættes en Trafikmester mere, idet Sporvejenes Udvidelse gennem de sidste Aar har nødvendiggjort en saadan. Trafikpersonalet er saaledes forøget fra 30 til 125, og det daglige Antal Køretøjer fra 11 til 40, ligesom Linierne nu er ført rundt i alle Byens Kvarterer.

Udvalget tillader sig at indstille, at anden Trafikmester lønnes efter 6. Lønklasse, og at Vognstyrer Nr. 36 H. H. Jørgensen, født den ²⁶/_{v.} 1891 og ansat ved Sporvejene den ¹/₈. 1926, fra 1. Januar 1936 udnævnes til Trafikmester paa Prøve og oprykkes fra 7. til 6. Lønklasse.«

Fra Lønudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Tilbagesendes Byraadet med Bemærkning, at Lønudvalget kan tiltræde Sporvejsudvalgets Indstilling, dog saaledes, at den ny Trafikmester først udnævnes fra 1. Marts d. A., og at hans Titel bliver Trafikmester af 2. Grad, medens den hidtidige Overvognstyrers Titel samtidig ændres til Trafikmester af 1. Grad.

Ved Oprykningen tilkommer der i Henhold til Tjenestemandregulativets § 15, Stk. 4, Trafikmesteren af 2. Grad Lønanciennitet fra 1. April 1931.«

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 50⁷—1935). Indstilling fra Sporvejsudvalget om, at Mekaniker H. Rasmussen udnævnes til **Automobilmester** og oprykkes i 5. Lønklasse.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 818—1935). Indstilling fra Vandværksudvalget om Bevilling af et **personligt Tillæg** til Afdelingsingeniør E. Frederiksen.

Lønudvalget indstiller, at der fra 1. April 1936 ydes et personligt, ikke pensionsgivende Tillæg paa 500 Kr. aarlig.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 819—1935). Indstilling fra Vandværksudvalget om, at der indtil videre betales **fuld Løn** til Tilsynsmand K. Schmidt, Stautrup, der har været sygemeldt i 92 Dage.

Stecher Christensen oplyste, at Indstillingen var tiltraadt af Lønudvalget, idet hans Svigersøn havde passet hans Arbejde, saa det ikke har kostet Kommunen noget.

Indstillingen vedtoges.

15. (J. Nr. 837—1935). Ansøgning fra Fyrbøder Sværdpiil ved Vandværket om Udbetaling af **fuld Løn**, skønt han har været sygemeldt i over 92 Dage.

Lønudvalget kan ikke anbefale Andragendet. Kunde ikke bevilges.

16. (J. Nr. 404—1935). Ansøgning fra fhv. Assistent ved Trikinundersøgelsen Camilla Poulsen om **Understøttelse**.

Anbefalet at Slagtehusudvalget.

Lønudvalget indstiller, at der fra 1. Januar 1936 til 30. September 1937, fra hvilken Dato hun vil være berettiget til at oppebære Aldersrente, bevilges hende en Understøttelse paa 200 Kr. aarlig uden Dyrtidstillæg.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 830—1935). Indstilling fra Socialudvalget om, at Hjælpen, der i 1255 Tilfælde er ydet som Kommunehjælp med Karakter af offentlig Forsorg, ikke skal have **Fattighjælps Virkning**.

Mindretallet kan ikke tiltræde Indstillingen for 146 Personers Vedkommende.

Chr. Nielsen anbefalede Flertallets Indstilling.

P. Busch oplyste, at mange af disse Mennesker var Folk, som tidligere havde været under fast Fattigforsørgelse og aldrig havde haft deres borgerlige Rettigheder. Da Socialloven traadte i Kraft, blev de overført til Kommunehjælpen for at give dem en Frist til at genvinde deres Valgret, men de havde stadig været under offentlig Forsorg og vilde sikkert altid blive det. Det var næppe Lovens Mening, at de skulde have Valgret, og Mindretallet kunde ikke stemme derfor.

Flertallets Indstilling vedtoges med 12 Stemmer mod 6.

18. (J. Nr. 48¹⁵—1935). Indstilling fra Socialudvalget om, at Villy Bendix Mikkelsen **anbringes paa Arbejdsanstalten** i 3 Maaneder.

Indstillingen vedtoges.

19. (J. Nr. 12⁹⁶⁻¹⁰⁷—1935). 12 Indstillinger om Bevilling af ekstraordinær **Aldersrente**.

Indstillingerne vedtoges.

20. (J. Nr. 720—1935). Indstilling fra Sygehusudvalget om Tilbud paa **Kedelanlæg til Kommnehospitalet**.

Følgende Indstilling forelaa:

»Man tillader sig herved at søge Byraadets Approbation paa medfølgende Tilbud fra A/S Frichs paa en ny Kedel til Kommnehospitalet til en Pris af 117000 Kr.

Naar den nævnte Kedel er installeret, vil det gamle Kedelanlæg kunne nedlægges, idet den ny Kedel ikke alene kan tjene som Reserve for Kommnehospitalet, men ogsaa bære den paatænkte Fjernvarme til Universitetet m. m.

Det bemærkes, at den i sin Tid vedtagne Forandring af Planerne for Udvidelsen af Kommunehospitalet, hvorved Udvidelsen af det bestaaende Kedelanlæg forandredes til Opførelsen af et nyt Kedelanlæg, medførte en Ekstraudgift af 157000 Kr., og at den nu foreslaaede Udvidelse af Kedelanlægget med en ny Kedel altsaa yderligere vil medføre en Udgift paa 117000 Kr.»

K. Moustén erindrede om, at Sagen tidligere havde været i Byraadet, og det var vist dengang Meningen, at den skulde til Belysningsudvalget, idet der var Tale om at levere Fjernvarme til Universitetet. Det kunde man imidlertid ikke, hvis det var meget haard Vinter, og derfor havde man ønsket en Kedel mere. Udvalget havde forespurgt Frichs, om de vilde staa ved deres Tilbud, og det havde Firmaet lovet i December Maaned, men kun for nogle Dage. Nu var der gaaet ca. 2 Maaneder, og der var stadig Prisstigning; derfor maatte der snarest tages en Beslutning. Taleren havde talt med Borgmesteren om Sagen, og han havde ment, at det maatte sættes paa Dagsordenen.

Indstillingen vedtoges.

21. (J. Nr. 16⁴³—1935). Indstilling fra Socialudvalget angaaende Ydelse af **Tillægshjælp** til invaliderente- og Aldersrentenydere samt Arbejdsløshedsunderstøttede efter Lovens § 293, Stk. 2.

Mindretallet tager Forbehold for en Del Personers Vedkommende.

Stecher Christensen meddelte, at Sagen var begæret udsat.

J. R. Fanger spurgte, hvor ofte en Sag kunde udsættes i Henhold til Forretningsordenen.

Stecher Christensen svarede, at der stod ikke noget derom i den nuværende Forret-

ningsorden, saa den kunde udsættes, saa ofte man ønskede det.

Kai Blicher vilde vedblivende hævde, at Udvalget savnede Hjemmel til at udbetale disse Understøttelser, før det var vedtaget af Byraadet. Det var derfor uheldigt, at saadanne Sager blev udsat Gang paa Gang, og det var rart at faa at vide, om de paagældende fik Understøttelsen udbetalt eller ikke.

Vald. Pedersen henstillede at undersøge, om Loven virkelig kræver, at $\frac{2}{3}$ af Byraadets samtlige Medlemmer skal stemme derfor, for at det kan være gyldigt, eller om det kan afgøres af $\frac{2}{3}$ af de tilstedeværende Medlemmer. Hvis det første var Tilfældet, var det i høj Grad upraktisk, idet et Par Medlemmer kunde blive syge, og saa burde det være lovligt, at Sagen afgøres ved Cirkulation.

Chr. Nielsen fandt Konsul Blichers Spørgsmaal ret ligegyldigt, for han vidste jo godt, at Sagen vilde blive vedtaget med den nødvendige Majoritet, enten det skete en Uge før eller senere. Konsulen vilde vel næppe foreslaa, at man standser Understøttelsen nu midt paa Vinteren. Forøvrigt var der ikke Tvivl om, at Socialudvalget havde Lov til at udbetale Hjælpen, indtil Byraadet havde truffet sin Beslutning.

J. R. Fanger syntes, at Formanden for Socialudvalget kunde spørge Socialministeriet, om det var tilladeligt, saa kunde man da faa Spørgsmaalet afgjort. Afgørelse ved Cirkulation kunde næppe ske, hvis nogen af Medlemmerne protesterede derimod, men det maatte der vel staa noget om i Forretningsordenen. For nogen Tid siden havde Socialudvalget et Møde med Budgetudvalget, hvor man henstillede til dem at

spare, men naar Mindretallet nu anviste en lille Besparelse, blev der ikke taget Spor af Hensyn dertil. Men hvis Sagen skulde udsættes, var der jo ikke Grund til at diskutere den.

Chr. Nielsen fandt ikke, at Flertallet havde Grund til at spørge Ministeriet om noget, som man mente var lovligt; hvis Mindretallet vilde rette en Forespørgsel, kunde de jo stille Forslag derom. Flertallet i Socialudvalget havde altid taget Hensyn til Mindretallet, og i de allerfleste Sager havde Udvalget været enigt. Men Mindretallet kunde sagtens tage Særstilling, for de vidste, at Flertallet vilde vedtage det og tage Ansvar for det. Hvis Borgmesteren ikke havde været syg i Dag, var Sagen gaaet i Orden; men det var ikke helt fair af Mindretallet at forlange, at man skal standse Understøttelserne, for de vilde næppe gøre det, hvis de havde Magt dertil.

P. Busch indrømmede, at man som Regel arbejdede helt godt sammen i Socialudvalget, men der var dog i det foreliggende Tilfælde ikke taget Hensyn til Mindretallet. Taleren vilde henstille, at disse Lister forelægges for alle Byraadsmedlemmerne, saa var det tvivlsomt, at det vilde blive gennemført med 14 Stemmer.

Vald. Kloster havde altid haft den Opfattelse, at man ikke kan udbetale noget Beløb af Kommunens Penge, før det var bevilget; men der var maaske lavet om herpaa.

Chr. Nielsen henviste til, hvad der ofte var sagt, at der var flere Paragraffer i Socialloven, der sikrer Understøttelse til Folk, som mangler det nødvendige til Livets Ophold, og det var man nødt til at følge. Man kunde selvfølgelig ikke indstille Understøttelsen til Folk, der ikke har noget at leve af.

Unmack Larsen gjorde opmærksom paa, at her var ikke Tale om Snolderød. I en Kommune som Aarhus kunde man ikke sidde og pille de enkelte Tilfælde ud, men maatte behandle det paa en vis skematisk Maade; det samme gjorde man i andre Byer, og det var det mest naturlige og praktiske, ellers blev Arbejdet umuligt at udføre. Det var sikkert heller ikke Mindretallets Mening, at man skulde ind paa en anden Fremgangsmaade; de vilde blot lave lidt Fut i Ballonen, og andet skete der heller ikke, for de Herrer vidste jo godt, at Flertallets Standpunkt vilde blive gennemført.

P. Busch havde aldrig modsat sig, at nødlidende fik Hjælp, men de, der var Tale om her, var ikke alle nødlidende. Naar Folk, som havde tjent 3-4000 Kr. i 1 Aar, skulde have Huslejhjælp, naar de havde været arbejdsløse i en Maanedstid, saa var man udenfor Lovens Mening. Det vilde da sige, at Folk, der havde tjent langt mindre, skulde være med til at betale til disse.

Kai Blicher forstod Hr. Unmack Larsens Udtalelser saaledes, at han egentlig var enig med Mindretallet i, at der savnedes Lovhjemmel til at udbetale disse Penge, og det kunde kun ske, fordi Flertallet raader over $\frac{2}{3}$ af Stemmerne og benytter deres Magt til at godkende det.

J. R. Fanger syntes, at Flertallet kunde have pillet dem ud, der var Uenighed om, og saa faaet det lovligt vedtaget for de øvriges Vedkommende. De andre kunde saa have ventet, til Byraadet var fuldtalligt.

Chr. Nielsen fandt det ret haabløst hver Uge at diskutere dette, særlig med Konsul Blicher, for lige meget hvilken Paragraf man henviste til, saa skulde det bortforklares. Et Tilfælde som det

af Hr. Busch nævnte fandtes ikke paa Listen; der var ingen, som fik Huslejhjælp, naar de tjente 3000 Kr. om Aaret; men hvis de derefter blev arbejdsløse i flere Maaneder, var der næppe noget at sige til, at de fik Huslejhjælp. Naar en Mand, som kun havde tjent 900 Kr., ogsaa skulde nægtes Huslejhjælp, saa hørte alting op. Medlemmerne skulde sætte sig lidt bedre ind i Sagerne, saa vilde de finde, at der var handlet forsvarligt.

Kai Blicher syntes, at Chr. Nielsen skulde høre lidt bedre efter, hvad der blev sagt. Der var ingen, som havde udtalt, at en Mand fik Huslejhjælp samtidig med, at han tjente 3000 Kr., men det var sket ganske kort Tid efter, at han var blevet arbejdsløs.

Sagen udsattes.

22. (J. Nr. 16⁴²—1935). Indstilling fra Socialudvalget om **Tillægshjælp** til Arbejdsløshedsunderstøttelse og Sygekassepenge i Henhold til Lovens § 293, Stk. 2.

Mindretallet tager Forbehold for en Del Personers Vedkommende.

Sagen udsattes.

23. (J. Nr. 25¹²—1935). Andragende fra Restauratør S. J. Jørgensen, »Kroen i Krogen«, Banegaardsplads 4, om Tilladelse til at **holde aabent til Kl. 24.**

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Bevilgedes mod en Afgift af 300 Kr. aarlig.

24. (J. Nr. 10¹⁰—1935). Valg af en **Forligskommissær** for 6 Aar fra 1. Februar 1936.

A n d r. B i t s c h indtog Formandspladsen og foreslog paa Gruppens Vegne at genvælge Stecher Christensen. Da man for 6 Aar siden valgte ham til Stillingen, kendte man jo ikke hans Betingelser

for at røgte Hvervet; men ingen vilde vel bestride, at han havde røgtet det paa en saadan Maade, at man kun kan anbefale ham til Genvalg.

J. R. F a n g e r bemærkede, at Flertallet maa vel have troet, at han egnede sig til Stillingen, siden de valgte ham for 6 Aar siden. Forøvrigt kunde Taleren ogsaa anbefale hans Genvalg.

Stecher Christensen genvalgtes.
